

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 950/2019
25.09.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Веска Крстајића, председника већа, Милунке Цветковић, Радослава Петровића, Драгана Аћимовића и Јасмине Васовић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног – адвоката Николе Јасике, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Старој Пазови К 254/19 од 04.04.2019. године и Вишег суда у Сремској Митровици 1 Кж1 134/19 од 16.05.2019. године, у седници већа одржаној дана 25. септембра 2019. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Николе Јасике, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Старој Пазови К 254/19 од 04.04.2019. године и Вишег суда у Сремској Митровици 1 Кж1 134/19 од 16.05.2019. године, тако што Врховни касациони суд окривљеног АА, на основу члана 423. тачка 1) Законика о кривичном поступку

ОСЛОБАЂА ОД ОПТУЖБЕ

што је:

-дана 21.03.2018. године око 16,00 часова у ... у улици ...испред кућног броја ..., када је приватни тужилац био у посети код комшије ББ из ..., наишао је са својим путничким возилом окривљени АА када је исти стао са својим путничким возилом на сред пута ... – ..., отворио прозор на свом путничком возилу и рекао у присуству сведока ББ из ... приватном тужиоцу ВВ следеће увредљиве речи: "ти си сеоски ..." и то је поновио још два пута, а затим је окривљени АА упутио погрдне речи ВВ и то "ј.. ти матер, запамтићеш ме, осветићу ти се, ја ћу ти доћи главе", када је окривљени АА био способан да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима,

-чиме би окривљени АА извршио кривично дело увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ приватни тужилац ВВ да окривљеном АА исплати трошкове кривичног поступка, о чијој висини ће одлучити првостепени суд посебним решењем.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови К 254/19 од 04.04.2019. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ, за које дело је осуђен на новчану казну у износу од 50.000,00 динара. Истовремено је одређено да је окривљени дужан да ову казну плати у року од три месеца од дана правноснажности пресуде, те да уколико је не плати у наведеном року, суд ће новчану казну заменити казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан затвора.

Истом пресудом, на основу члана 264. у вези члана 261. и члана 262. ЗКП, окривљени је обавезан да плати трошкове кривичног поступка, чији ће износ бити утврђен посебним решењем у смислу одредбе члана 262. став 2. ЗКП.

Приватни тужилац ВВ је на основу члана 258. став 1. и став 4. ЗКП упућен на парницу ради остваривања имовинскоправног захтева.

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици 1 Кж1 134/19 од 16.05.2019 године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног, а пресуда Основног суда у Старој Пазови К 254/19 од 04.04.2019. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА – адвокат Никола Јасика, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 22. КЗ, конкретно због повреде одредаба чл. 411, 438. став 1. тачка 9) и 438. став 2. тачка 2) ЗКП те члана 453. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе и окривљеном досудити све трошкове првостепеног и другостепеног кривичног поступка на терет приватног тужиоца, као и трошкове на име састава захтева за заштиту законитости.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев је основан.

Основано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног истиче да је правноснажним пресудама учињена повреда одредаба члана 453. ЗКП (*reformatio in peius*), односно битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП.

Наиме, из списка предмета произилази да је приватном тужбом приватног тужиоца ВВ окривљеном АА стављено на терет извршење кривичног дела увреда из

члана 170. став 1. КЗ, које је учинио тако што је критичном приликом приватном тужиоцу упутио увредљиве речи: "ти се сеоски ...", што је поновио два пута, а затим му упутио и речи: "ј.. ти матер, запамтићеш ме, осветићу ти се, ја ћу ти доћи главе", при чему је био способан да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима.

Пресудом Основног суда у Старој Пазови К 220/18 од 06.02.2019. године окривљени је оглашен кривим што је критичном приликом, када је био способан да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, свестан свог дела, његове забрањености и хтео његово извршење, у присуству ББ из ... увредио приватног тужиоца ВВ из ..., тако што му је рекао: "ј.. ти матер!", чиме је извршио кривично дело увреда из члана 170. став 1. КЗ.

Уважавањем жалбе браниоца окривљеног, наведена пресуда укинута је решењем Вишег суда у Сремској Митровици 1 Кж1 83/19 од 15.03.2019. године због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, обзиром да је првостепени суд у изреку првостепене пресуде унео субјективне елементе бића предметног кривичног дела, који нису били наведени у приватној тужби – да је окривљени био свестан свог дела и његове забрањености и да је хтео његово извршење.

Након тога, поднеском од 26.03.2019. године, приватни тужилац је преко пуномоћника прецизирао приватну тужбу, тако што је у диспозитив приватне тужбе додао субјективне елементе кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ – да је окривљени био свестан свог дела, његове забрањености и хтео његово извршење.

У поновном поступку, Основни суд у Старој Пазови је пресудом К 254/19 од 04.04.2019. године окривљеног АА огласио кривим због извршења кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ, наводећи у изреци пресуде субјективне елементе предметног кривичног дела, односно да је окривљени критичном приликом био свестан свог дела, његове забрањености, и хтео његово извршење, сагласно наводима прецизиране приватне тужбе.

На овај начин побијаном пресудом учињена је повреда одредаба члана 453. ЗКП – забрана преиначења на горе (*reformatio in peius*), односно битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП на штету окривљеног АА, на шта се основано указује у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног. Ово стога што је против пресуде Основног суда у Старој Пазови К 220/18 од 06.02.2019. године жалбу изјавио само бранилац окривљеног, па како је жалба изјављена само у корист окривљеног, то у поновном поступку Основни суд у Старој Пазови није могао на штету окривљеног утврдити постојање субјективног елемента кривичног дела у питању, који му првобитном приватном тужбом није стављен на терет, већ је суд прекорачио оптужбу и сам утврдио ове елементе дела у првобитно донетој осуђујућој пресуди.

Исту повреду закона учинио је и другостепени суд када је жалбу браниоца у овом делу оценио неоснованом, те првостепену пресуду потврдио.

Имајући у виду да првобитна приватна тужба приватног тужиоца не садржи законска обележја кривичног дела у питању, везано за појам кривице окривљеног у смислу члана 22. КЗ, то је имајући у виду ток кривичног поступка против окривљеног описаним поступањем суда и доношењем побијаних правноснажних пресуда учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП на штету окривљеног, односно повреда одредаба члана 453. ЗКП – забрана преиначења на горе (*reformatio in reius*), што се основано истиче у поднетом захтеву за заштиту законитости.

Стога је Врховни касациони суд усвојио захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног као основан и побијане правноснажне пресуде преиначио тако што је на основу члана 423. тачка 1) ЗКП окривљеног ослободио од оптужбе да је извршио кривично дело увреда из члана 170. став 1. КЗ.

С обзиром да је окривљени ослобођен од оптужбе, то је Врховни касациони суд на основу члана 265. став 3. ЗКП обавезао приватног тужиоца ВВ да окривљеном плати трошкове кривичног поступка, о чијој ће висини одлучити првостепени суд посебним решењем.

Са изнетих разлога, а на основу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП, донета је одлука као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник,
Снежана Меденица,с.р.**

**Председник већа-судија,
Веско Крстајић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић